

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
El. p. algis.balezentis@tm.lt

2020-09-08
Į 2020-08-03

Nr. 4R-1290-6.6
pranešimą

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO NR. 20-10601 DERINIMO

Nacionalinė teismų administracija (toliau – Administracija), susipažinusi Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos derinti pateiktu Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 12, 22, 22², 22⁵, 23, 23³, 25, 27, 28, 29³, 32, 40 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 35¹ ir 35² straipsniais įstatymo projektu (toliau – Įstatymo projektas), teikia pastabas dėl siūlomo teisinio reguliavimo priemonių ir įgyvendinimo pasekmių.

Įstatymo projekto 2 straipsnio 4 dalyje yra siūloma pakeisti Vartotojų teisių apsaugos įstatymo (toliau – VTAĮ) 22 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip: „4. Vartojimo ginčus nagrinėjančios institucijos vartojimo ginčus nagrinėja **neatlygintinai arba už nominalų užmokestį**, kurį turi sumokėti vartotojas. Užmokesčio už vartojimo ginčo neteisminį nagrinėjimą dydį nustato vartojimo ginčus nagrinėjanti institucija. Užmokesčio dydis turi neviršyti teisingumo ministro nustatytų maksimalių dydžių. **Vartojimo ginčus nagrinėjančiai institucijai atsisakius nagrinėti vartojimo ginčą ar nutraukus jo nagrinėjimą, vartotojo sumokėtas užmokestis negražinamas.**“

Administracijos nuomone, atsižvelgus į tai, kad siūlomu VTAĮ pakeitimu siekiama efektyvesnio vartojimo ginčų neteisminio sprendimo, diskutuotina, ar įvedus vartotojų skundų nagrinėjimo mokestį bus įgyvendintas Įstatymo projektui keliamas tikslas. Manytina, kad nustačius mokestinius apribojimus vartotojui, gali būti pasiektas priešingas rezultatas – pardavėjas, paslaugos teikėjas, žinodamas apie suvaržytą vartotojo teisę kreiptis į vartojimo ginčą nagrinėjančią instituciją, dažnu atveju nebus suinteresuotas taikiai, geranoriškai ir greitai spręsti kilusio vartojimo ginčo.

Administracijos vertinimu, siūloma VTAĮ 22 straipsnio 4 dalies formuluotė, kad „vartojimo ginčus nagrinėjančiai institucijai atsisakius nagrinėti vartojimo ginčą ar nutraukus jo nagrinėjimą, vartotojo sumokėtas užmokestis negražinamas“, taip pat yra svarstyтина, kadangi, vartojimo ginčus nagrinėjančiai institucijai neišnagrinėjus ginčo iš esmės ir nepriėmus sprendimo vartotojui nėra suteikiama pagalba, todėl jis neturėtų patirti papildomų išlaidų. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 87 straipsnio 1 dalies 3 punkte yra nustatyta, jog sumokėtas žyminis mokestis arba jo dalis suinteresuoto asmens pareiškimu gražinamas, kai atsisakoma priimti ieškinį, prašymą ir skundą arba kai šie gražinami be sprendimo. Tad šiuo konkrečiu atveju galėtų būti pritaikyta analogija.

Įstatymo projekto 5 straipsnio 3 dalyje siūloma pakeisti VTAĮ 23 straipsnio 4 dalies 1 punktą, jame numatant, kad prašyme nagrinėti vartojimo ginčą, be kita ko, turi būti nurodyta vartotojo vardas, pavardė, **asmens kodas** ir adresas. Pažymėtina, kad asmens kodas yra itin svarbus kiekvieno asmens identifikacinis unikalus duomenis, todėl asmens kodo naudojimas turėtų būti pateisinamas tik išimtiniais atvejais ir tik tada, kai jo negalima pakeisti kitu identifikaciniu duomeniu, pavyzdžiui, gimimo data, kuri,

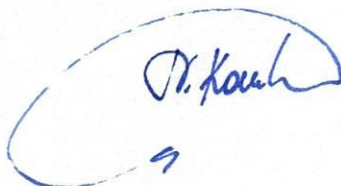

LIETUVOS
TEISMAI

kaip duomuo, turi mažiau informacijos apie asmenį nei asmens kodas. Asmens duomenų apsaugos reformos kontekste atkreiptinas dėmesys į tai, kad Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 5 straipsnio 1 dalies c punkte yra įtvirtintas duomenų kiekio mažinimo principas, kurio esmė – asmens duomenys turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurių reikia siekiant tikslų, dėl kurių jie tvarkomi. Administracijos nuomone, reikalavimas prašyme nurodyti vartotojo asmens kodą laikytinas pertekliniu, nes tokie asmens duomenys, kaip vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas, vertintini kaip pakankami asmens tapatybei nustatyti (konkrečiam vartotojui identifikuoti).

Direktorė

Natalija Kaminskienė